

Šiuo metu „Šiaulių letenėleje“ gyvena arti šimto šeiminių neturinčių kačių. Iš visur surankiotus gyvūnus stengiamasi sterilizuoti, užkertant jiems galimybę dauginti beglobių skaičių.

Įpročiai keičiasi – vietoj šluotos gyventojai renkasi poilsį

„Mano BŪSTO“ duomenys atskleidžia, kad vis daugiau šiauliėčių brangina savo laisvalaikį ir laiptinių valymą patiki specialistams. Šios paslaugos paklausa per pastarąjį penkmetį šoktelėjo beveik dvigubai.

Panašu, kad laikai, kuomet savo laiptines gyventojai valėsi patys grimzta užmarštin. Šiandien retas kuris savo laisvalaikį nori praleisti su šluota rankose, juolab kad pati valymo paslauga kainą nesikan-džioja ir tapo priimtina daugeliui. Be to, valymo specialistų prižiūrimose laiptinėse užtikrinama ženkliai didesnė patalpų higiena, kadangi patalpos valomos laikantis nustatytų specifikacijų, naudojamos specialios priemonės, o darbų kokybę griežtai kontroliuojama.

Vertina poilsį

Daugiabučius namus prižiūrinčios įmonės „Mano BŪSTO“ Valymo padalinio vadovas Neilas Čijunskas patvirtina, kad šiuo metu didžioji dauguma bendroves klientų, užuot laisvalaikį dirbė valytojas, yra užsisakę specializuotas laiptinės valymo paslaugas. Tai, anot jo, patvirtina ir skaičiai. Per penkerius metus specialistų valomų laiptinių skaičius šoktelėjo beveik du kartus – nuo 292 iki 550. Iš visų įmonės prižiūrimų namų telkė vos 8,7 proc. laiptinių, kurių gyventojai nėra užsisakę specializuotų valymo paslaugų.

„Akivaizdu, kad paslauga yra populiari, nes žmonės vis labiau brangina savo laisvalaikį. O ir paslaugos kaina yra įkandama daugeliui – vidutinio dydžio butui per mėnesį ji yra mažesnė nei viena porcija kavineje“, – sako N. Čijunskas.

Valymo dažnumas – pagal pageidavimą

„Mano BŪSTO“ Valymo padalinio vadovo teigimu, dažniausiai šiauliėčiai pageidauja, kad jų laiptinės būtų valomos vieną kartą per savaitę. Į šį paslaugų paketą įeina laiptinės aikštelės, laiptakių, jėgimo laiptinė plovimas rankiniu būdu specialiomis valymo priemonėmis, daiktai neapkrautų palangiu, turėklų, radiatorių, pašto dėžučių, lifto, jei toks yra, drėgnasis valymas. Taip pat kartą per savaitę nuo sienų, lubų, durų ir durų staktų iki 2,5 metrų aukščio šalinami voratinkliai, esant palankioms oro sąlygoms valomos laukujos durys. Tiesa, esant poreikiui, gyventojai gali užsisakyti dažnesnį bendrųjų

patalpų valymą arba pasirinkti papildomas paslaugas, tokias kaip laiptines langų valymas arba purvą sugeriausių kilimėlių nuoma bei keitimas.

Kontroliuoja kokybę

N. Čijunskas pabrėžė, kad visos klientams teikiamos valymo paslaugos bei atlikti darbai yra kontroliuojami kokybės kontrolierių, kurie tiek proaktyviai, tiek gavę klientų pranešimus, atlieka išvalytų laiptinių patikrinimus. Jei pasivirtina, kad valymo paslaugos buvo suteiktos prastai arba nesilaikant specifikacijų, įmonė įpareigoja rangovus neatlygintai pašalinti visus trūkumus.

N. Čijunskas atkreipė dėmesį, jog pastaruosiu metu laiptinės vis dažniau valomos aplinkai draugiškais valikliais, kurių sudėtyje nėra chloro baliklių, amoniako, fosfatų, formaldehidų, kitų pavojingų medžiagų. Žengti tokį žingsnį bendrove paskatino noras prisidėti prie aplinkos išsaugojimo, dar labiau užtikrinti patalpų svorą, atsakingiau rūpintis klientų bei įmonės darbuotojų sveikata.

Apitko pavojingų bakterijų

Periodiškai valyti laiptines yra svarbu ne tik norint užtikrinti tvarką ir svorą, bet ir užkirsti kelią pavojingų ligų plitimui. Mat anksčiau Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos atliktas daugiabučių namų laiptinių tyrimas atskleidė pavojingą tiesą – nevalomose laiptinėse bakterijų ir pelėsių grybų skaičius buvo dešimtis kartų didesnis nei periodiškai valomose bendrojo naudojimo patalpose. Nešvariose laiptinėse mikrobiologai buvo aptikę ir žmogaus sveikatai pavojingą auksinio stafilokoko bakterijų.

„Yra namų, kurių laiptines gyventojai tvarko patys tiesiog sušluodami smėlio ir purvo likučius. Tačiau klaidinga manyti, jog pavojingus užkratus galima išnaukinti periodiškai valant laiptines sausuoju būdu. Net jei jos atrodo švarios, dar nereiškia, kad taip yra iš tikrųjų. Kokybiškai išvalyti bendrąsias patalpas įmanoma tik naudojant specialias priemones ir laikantis numatytų specifikacijų“, – teigė N. Čijunskas.

Bešeimininkiams gyvūnams trūksta ne vien šeiminių

Atkelta iš 1 psl.

Edita AKSOMAITIENĖ

edita@skvastis.lt

Daug neaiškumo

Jei atsirastų žmonių, turinčių nereikalingų kačių transportavimo dėžių, „Šiaulių letenėlė“ prašo paskambinti: +370 676 12231, +370 602 62931 (gyvenantys Šiauliuose ir priemiestyje) arba +370 682 50578 (Kursėjų ir aplinkinių gyvenviečių gyventojai).

„Kai žmonės skambina dėl didelių kiekių kačių Šiaulių rajone, mes iškart duodame mūsų ilgametės savanorės Vijoletos numerį. Ji turi savo darbą, bet čia dirba be jokio atlygio ir yra tiesiog „Šiaulių letenėlės“ lobis. Didžiuojamės, kad turime tokią Vijoletą. Jei ne ji, Šiaulių rajonas skęstų kačių kūluose.“

„Bet kokie paradoksai... Vijoletai ir mums rūpi, kad beglobių kačių būtų kuo mažiau, o Šiaulių rajono savivaldybė dar vis akis krapstoši ir niekaip neįtikinam, kad reikia skubėti.“

Tad, atleiskite, brangieji, bet kastruojame kates iš jų suaukštinusių lėšų. Kol kažkas, kažkur suvaikščios, patvirtins, išsiaiškins, ar reikia mums dar ir projektą rašyti, norint gauti tuos du, tris tūkstančius eurų. Kol kas tai darome iš mūsų suaukštintų lėšų. Liūdina ir labai gaila, nes tie pinigai mums tokie svarbūs išgyventi“, – rašoma paskyroje „Šiaulių letenėlė“ sekėjams.

Ilgametę gyvūnų globos namų vadovė Ingrida Butkutė teigia, kad pagal Šiaulių rajono savivaldybės sutartį „Šiaulių letenėlė“ yra atsakinga už beglobius gyvūnus Šiaulių rajone. Deja, gyvūnų skaičius yra per didelis, kad galėtų visais pasirūpinti. Ypač sudėtinga situacija su beglobėmis katėmis, todėl ir pinigų už jų sterilizavimą kasmet išleidžiama ne vienas tūkstantis eurų.

Vadovė pasigenda lankstesnio ir operatyvesnio bendradarbiavimo su Savivaldybe.

„2023 metais PSP (Pagauk-sterilizuok-Paleisk) programai buvo skirta 2 000 eurų. Tokios sumos, net veterinarijos klinikoms darant ženklias nuolaidas, užtenka tik keliasdešimčiai kačių, o jų kiekvienais metais tenka sterilizuoti šimtus. Maža to, šiemet net ir tokių pinigų mes kol kas nesulaukėme, nors jau prasidėjo sezonas“, – teigė I. Butkutė.

Jos žodžiais, kai sistema veikia taip, kaip veikia, žmonių paaudžiai pinigai, kurie galėtų būti panaudojami prieglaudoms reikėms, gyvūnų laikymo sąlygoms

gerinti, dabar išleidžiami katėms sterilizuoti, mokant veterinarams už paslaugą.

Be to, ankstesniais metais, pasak vadovės, minėti tūkstančiai buvo skiriami tik parašius projektą. Šiemet esą niekas kol kas net nepaaiškino, ar vėl teks projektą rašyti. Jei reikės, tai užtruks dar ne mėnesį, kol bus pasirašyta sutartis su Šiaulių rajono savivaldybe.

„Kita vertus, pinigų skyrimo forma galėtų būti kitokia, juo labiau kad arškaityti, kur pinigai išleisti, galėtume kaip ir pagal projektą“, – svarsto pašnekovė.

Kad beglobių gyvūnų, kuriuos būtina sterilizuoti, siekiant suvaldyti jų dauginimąsi, skaičius milžiniškas, rodo vienos dienos „Šiaulių letenėlės“ matematika.

Vieną šeštadienį Šiaulių Palius veterinarijos kabinete kastruota 16 beglobių kačių, pas vieną kitą pilveliuose jau buvo užsimezgiusios gyvybės. Kitą šeštadienį Šiaulių veterinarijos centre kastruotos 25 katės, iš jų – 18 patelių. Visos jau laukėsi. Jei procedūra nebūtų atlikta laiku, po dviejų mėnesių niekam nereikalingų kačių gatvėse išaugtų net ne kelis kartus.

„Košmaras kažkoks, kiek kačių! Žmonės miršta, suserga, lieka be priežiūros 20 kačių, pas kita – 12, pas trečia – 6. Ir visos nesterilizuotos – stengiamės sterilizuoti, kad nebesidaugintų. Bandome tartis, kad paglobotų, pamaitintų, nes prieglaudoje nėra vieto. Vežame žmonių suaukoto maisto į šėrimo vietas, kad žmonės pašertų. Problema didžiulė, – dėsto I. Butkutė. – O galėtų gyventojai kreiptis, kai turi vieną katę. Tada ją kastruotume ir nebūtų tokio didelio masto problemos.“

Anksčiau beglobių gyvūnų mažinimo problema būdavo sprendžiama drastiškai – nuvažiuodavo Komunalinio ūkio darbininkai, surinkdavo valkataujančius, parsivežė palaikydavo dvi savaites – gal atsiras šeimininkai, ir utilizuodavo.

„2014 metais išsikvojom per ašaras, kad nebesielgtų taip su gyvūnais, kad visus ten patekusių gyvūnus atiduotų mūsų globai.“

Šiuo metu „Šiaulių letenėlėje“ gyvena 170 šunų ir apie 100 kačių.

Savivaldybė: pinigų bus

Pasak Šiaulių rajono savivaldybės specialistų, „Šiaulių letenėlė“, su kuria 2023 metų pradžioje buvo sudaryta paslaugų teikimo sutartis, pagal numatytus įkainius pernai sumokėta 14 496 eurai už

beglobio gyvūno sugavimą, šėrimą, laikymą, gydymą, ženklinimą, transporto išlaidas, gyvūnų prižiūrėtojo darbą ir kt.

Pagal VŠĮ „Šiaulių letenėlė“ pateiktą projektą Savivaldybė pernai dar skyrė lėšų ir beglobių kačių sterilizavimo programai įgyvendinti – 2 000 eurų.

2024 metų I ketvirčiu Savivaldybė nurodo su „Šiaulių letenėle“ pasirašiusi sutartį dėl bešeimininkių ir bepriziūrių gyvūnų gydymo, laikymo, karantinavimo ir laikinosios globos paslaugų teikimo už 2 500 eurų. Dėl kitų trijų šių metų ketvirčių, teigiama, yra parengta paraiška ir šiuo metu vykdoma pirkimai.

„Šiaulių rajono savivaldybė yra viena iš savivaldybių, skiriančių daugiausia lėšų beglobiams gyvūnams Šiaulių regione prižiūrėti. Vien šiemet gali būti skirta iki 35 000 eurų per įvairias Savivaldybės biudžeto programas ir projektus. Sterilizacijai šiemet gali būti skiriama iki 5 000 eurų“, – informuoja Aplinkos apsaugos skyriaus specialistai.

Be to, anot jų, sudarytoje sutartyje yra aiškiai numatyta, jog paslaugų teikėjas „Šiaulių letenėlė“ privalo informuoti Savivaldybės seniūniją, kurioje buvo sugautas beglobis gyvūnas, kad būtų šioje seniūnijoje, konkrečioje vietoje, konkrečiomis aplinkybėmis jis buvo sugautas. Pagal sutartį turi būti pildoma paslaugų teikimo įvykymo ataskaita.

„Dalis seniųjų yra informavę Savivaldybę, kad jie apie tai nebuvę informuoti, nors paslaugų teikėjas vėliau teigia, kad būtent iš šios seniūnijos yra paimtas gyvūnas. Susidarius tokiai situacijai sudėtinga nustatyti, iš kur gyvūnai yra paimti ir kodėl būtent Šiaulių rajono savivaldybė turi apmokėti už šiuos gyvūnus. „Šiaulių letenėlė“ aptarnauja, prieglaudžia ir kitų rajonų beglobius gyvūnus. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymu kiekviena Savivaldybė yra atsakinga už savo teritorijoje sugautus beglobius gyvūnus“, – rašoma Šiaulių rajono savivaldybės pateiktame ataskajame.

Savivaldybės administracijai paskelbus konkursą dėl Nevyriausybinių organizacijų projektinių veiklų rėmimo, VŠĮ „Šiaulių letenėlė“ veikla gali būti finansuojama ir pagal Šiaulių rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų ir kitų juridinių bei fizinių asmenų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašą, patvirtintą Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2021 metų kovo 30 dieną.

Velykinėje mugėje – iš natūralių ir antrinių žaliavų sukurti rankdarbiai

Kovo 21 dieną Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos II aukšto fojė vyko VŠĮ Socialinių inovacijų centro „Socialinės dirbtuvės“ velykinė mugė.

Lankytojai galėjo įsigyti įvai-

rių rankų darbo dirbinių: veltų kiaušinių, paukštelėlių, dekoratyvinių kiaušinių, velykinių dekoracijų iš gamtoje surinktų medžiagų, natūralių sojų vaško žvakių, megztų kojinių, austų kosmetinių.

Šiuos daiktus iš natūralių ar antrinių, perdirbtų, panaudotų žaliavų bei natūralių siūlų ar audinių pagamino negalia turintys žmonės.

„Šiaulių krašto“ inf.